L?esterilitat de la política catalana

Opinió | 11-02-2026 | 14:42

Quan va començar el procés? La versió oficial situa el punt d?inici en la sentència de l?Estatut del 28 de juny del 2010. O, més concretament, en la manifestació contra el Tribunal Constitucional del 10 de juliol d?aquell mateix any. Aquella en què José Montilla, aleshores president de la Generalitat, va haver de sortir protegit pels escortes, mentre que al líder d?Unió, Josep Antoni Duran i Lleida, li llançaven monedes ?i això que anava amb crosses per una lesió.

També podríem assenyalar la Declaració de Sobirania aprovada pel Parlament el 23 de gener del 2013. O fins i tot la declaració del 9 de novembre del 2015, la línia de sortida que havia de conduir cap a la independència. Eren tan ingenus que anaven explicant totes les passes. No conec cap entrenador de futbol que, abans d?un partit decisiu, faci el mateix. Al contrari: els entrenaments es fan a porta tancada. Era per donar-se ànims o per fer veure que anaven de debò?

Personalment, crec que tot va començar amb la manifestació de Rodalies de l?1 de desembre del 2007. Molts joves ja no ho recorden; alguns ni tan sols havien nascut. Han passat gairebé vint anys. Senyal que la política catalana viu en un bucle i que, en el fons, no s?ha avançat gaire des d?aleshores.

De fet, dissabte passat no hi va haver una manifestació, sinó dues: una al matí, convocada per independentistes; i una altra a la tarda, d?usuaris afectats. Junts va assistir a totes dues, intentant arreplegar algun vot. El fet evidencia que el procés ha deixat una cicatriu profunda a la societat catalana.

L?assistència també ha anat clarament a la baixa. El 2007 es va parlar de 700.000 persones, tot i que probablement la xifra estava inflada ?com acostuma a passar. Sigui com sigui, segur que superava de llarg les 8.000 del matí i les 3.000 de la tarda del darrer dissabte.

En democràcia, però, la força es mesura en vots, no en manifestants. El PSC no va assistir a aquella protesta del 2007 i va rebre dures crítiques. Tanmateix, tres mesos després guanyava les eleccions generals del 2008 ?les segones de Zapatero? amb Carme Chacón com a cap de llista per Barcelona i 25 diputats. Rècord absolut.

A la primera fila d?aquella mobilització hi havia l?anomenada societat civil ?malanomenada, perquè cadascú responia a una determinada òrbita ideològica. Vicent Sanchis, Marçal Sintes o Francesc-Marc Álvaro, entre d?altres. També Jordi Porta (Òmnium), Josep Maria Terricabras, Toni Albà, Joan B. Culla o Vicenç Villatoro. Les figures polítiques, com Oriol Junqueras ?que tot just començava?, restaven en segona fila per dissimular.

La protesta la va organitzar la Plataforma pel Dret a Decidir, primera gran entitat sobiranista, que acabaria morint d?èxit quan CDC i ERC en van voler assumir el control. Alfred Bosch ho explica amb ironia al seu llibre I ara què?, on relata una assemblea a Girona en què el sector crític, encapçalat per Carme Forcadell, va tancar amb clau i sense llum el sector oficial.

Les mobilitzacions actuals de Rodalies demostren que, dues dècades després, continuem pràcticament al mateix punt. Amb una diferència significativa: els usuaris que apareixen ara a TV3 ja no reclamen la independència ni carreguen contra Espanya. Potser perquè el context ha canviat. El que ha quedat per a la posteritat és aquella definició tan gràfica: ?això és can pixa i rellisca?.

Rodalies necessita més inversions, sens dubte. Però també més autoritat. Més personal de seguretat, més control davant dels qui es colen, dels qui fumen entre vagons o dels qui posen els peus al seient del davant com si fossin al menjador de casa. Vint anys després, continua sent una assignatura pendent. I aquest immobilisme és, precisament, el millor exemple de l?esterilitat de la política catalana.

Autor: Xavier Rius